

**AZ IRAT ELEKTRONIKUS IRATRÓL
KÉSZÍTETT MÁSZOLAT**

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 35-45.

Pesti Központi Kerületi Bíróság útján

36.P.88.973/2020. számon előterjesztve

Tisztelt Alkotmánybíróság!

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG	
ÉRKEZTETŐ IRODA 2.	
ÜGYSZÁM	
KEZDŐIRATON:	
ÉRKEZÉS MÓDJA: POSTÁN / E-MAILEN / GYŰJTŐLADÁBA / SZEMÉLYESEN / FAXON	
ÉRK:	2024 ÁPR 05.
PÉLDÁNY:	FELZET:
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:
ÜGYSZÁM:	
UTÓIRATON:	

██████████ (születési hely, idő: ██████████, lakcím: ██████████

██████████) a továbbiakban: Indítványozó I., valamint

██████████ (születési hely, idő: ██████████, lakcím: ██████████

██████████) továbbiakban: Indítványozó II. (Indítványozó I. és Indítványozó II. a továbbiakban együtt: Indítványozók)

képviselében eljárva dr. Frank Evelyn ügyvéd (██████████

██████████

██████████, ügyvédi

meghatalmazások P/1. szám alatt csatolva)

az alábbi

alkotmányjogi panasz

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
ÜGYSZÁM: P/ 01977 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 ÁPR 18.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 19	Kezelőiroda: <i>du</i>

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtendő indokok alapján a Kúria Pfv.IV.20.531/2023/11. számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést a másodfokú ítéletre kiterjedően megsemmisíteni szíveskedjék.

A kérelem anyagi jogi alapja Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) bekezdése (tisztességes eljáráshoz való jog – bíróhoz való jog, valamint az indokolt bírói döntéshez való jog) és azzal összefüggésben az Alaptörvény II. Cikke (az emberi méltósághoz való jog) és a XX. Cikke (testi és lelki egészségeshez való jog).

A kérelem eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Indítványozók személyes érintettségét igazolja, hogy Indítványozók felperesek voltak a Kúria ítélete által Pfv.IV.20.531/2023/11. számon lezárt ügyben.

A Kúria ítéletét az Indítványozók jogi képviselője útján 2024. február 5-én vette kézhez, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 28. § (2) bekezdése alapján az alkotmányjogi panasz határidőben kerül benyújtásra.

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés „*alapvető alkotmányjogi jelentőségi*” (Abtv. 29. §) a következők miatt. Indítványozókat mintegy 12 éven át a gázszolgáltató és a követelésbehajtó cégek bizonyítottan alaptalanul zaklatták a szintén alaptalan követeléseikkel; nem egyszer többszázezer forintot is lefoglaltak tőlük, amiket utóbb vissza is kellett fizetniük Indítványozók részére. Indítványozók ilyen módon történő háborgatása miatt elszenvedett egészségkárosodás az általuk a szolgáltató és a követeléskezelők ellen indított személyiségi jogi perben bizonyításra került. Mindezek ellenére az eljáró felsőbb bíróságok a jogvita alapjogi relevanciáját és a szakvéleményt figyelmen kívül hagyva nem orvosolták a testi és lelki egészségük megrendülése által okozott sérelmeket.

Az Alkotmánybíróság így abban a kérdésben foglalhat állást és kell is állást foglalnia, hogy kiterjed-e a tisztességes eljáráshoz való jogon keresztül az emberi méltóságból fakadó személyiségi jogként kodifikált testi- és lelki egészséghez fűződő állami intézményvédelem köre arra, hogy az ilyen személyiségi jogi igény – megfelelő bizonyítékok alapján – elbírálásra kerüljön, illetve sérül-e az intézményvédelem köre akkor, ha a bizonyított egészségkárosodás ellenére a jogsérelem orvosulatlanul marad.

A panasz az alábbiakban kifejtettek szerint hangsúlyozottan nem ütközik az ún. negyedfokú jogorvoslat tilalmának elvébe, a beadványban foglaltakat semmiképpen nem lehet ekként értelmezni, az egyértelműen ellentétes lenne az Indítványozók előadásával és annak szándékolt tartalmával. Az Indítványozók tisztában vannak vele, hogy a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]} A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}. Indítványozók kérelme nem

is erre irányul – még burkoltan sem –, hanem annak megállapíttatására, hogy a Kúria ítélete megsértette a tisztességes eljáráshoz, valamint azzal összefüggésben a testi és lelki egészségeshez való jogot, illetve tágabb értelemben az emberi méltósághoz való jogot.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 52. § (5) bekezdése értelmében az Indítványozók kéri adataik **zártan** kezelését.

I. Tények

A) Előzményi perek

1. Indítványozó I. és Indítványozó II. élettársak, 1992. április 9. napján Indítványozó I. adásvétel jogcímén megszerezte a [REDACTED] ingatlan (a továbbiakban: ingatlan) 1/1. arányú tulajdonjogát. Indítványozó I. az 1998. február 12. napján megkötött közüzemi szerződés alapján gázszolgáltatást vett igénybe az ingatlanban lévő fogyasztási helyen, vagyis Általános Közüzemi Szerződést kötött I. rendű alperessel.

2. Indítványozó I. 2008. január 15. napján az ingatlant eladta a [REDACTED] vevőnek. Indítványozó I. 2008. március 13-án gázmérő átadás-átvételi nyilatkozatot írt alá, amely tartalmazta a mérő gyári számát, a mérőállást, a fogyasztóváltozás jogcímeént az adásvételt. Indítványozók feltüntették a személyes adataik, levelezési címeént az [REDACTED] számot jelölték meg. Indítványozók a kitöltött nyomtatványt a jogszabályban meghatározott határidőben, 2008. március 20. napján személyesen vitték be I. rendű alperes [REDACTED] alatti ügyfélszolgálati irodájába. Indítványozók a gázmérő átadás-átvételi nyilatkozaton kívül a 2008. január 15-én kelt ingatlan adásvételi szerződést is átadták, amely alapján I. rendű alperes közölte a fogyasztási helyen fennálló tartozás összegét. 2008. március 20-án az I. rendű alperes jogelődje igazolta, hogy az ingatlanban lévő fogyasztási helyen a gázmérő utolsó óraállásának megfelelő díjat az Indítványozó I. kiegyenlítette, az ingatlan eladás alatt áll. Indítványozók 2008. június 11-én [REDACTED] szám alatti ingatlanba költöztek, cégük bejegyzett székhelye 2011. június 2-ig az ingatlan maradt. A vevő a gázszolgáltatási szerződés megkötését nem kezdeményezte. **Indítványozókkal szemben a Gázszolgáltató, illetve különböző követelés-kezelő cégek ezt követően hosszú éveken keresztül számos fizetési meghagyási-, illetve végrehajtási eljárást kezdeményeztek, amelyek rendre megszüntetésre, illetve elutasításra kerültek az alábbiak szerint, ugyanis Indítványozóknak nem állt fenn tartozása a követeléseket rajtuk számonkérőkkel szemben, amit minden alkalommal bizonyítani is tudtak.**

3. I. rendű alperes a 2008. március 20. napján átadott okiratok alapján a fogyasztó változást nem vezette át a nyilvántartásába, nem kötött új közüzemi szerződést az új fogyasztóval, a helyszínen nem ellenőrizte és nem olvasta le a gázmérőt, emiatt I. rendű alperes a különböző időszakokra vonatkozó részköveteléseket engedményezés útján megszerző követeléskezelő társaságok rendszeresen felléptek gázdíj tartozás behajtása végett Indítványozókkal szemben. Indítványozók a folyamatban lévő eljárások többségéről csak a követeléskezelő cégek telefonon történt fizetési felhívásából értesültek.

4. 2011. április 11. napján az I. rendű alperes jogelődje felszólította az Indítványozó I-et, hogy a 2008. március 20. óta keletkezett gázdíj tartozását egyenlítse ki. Indítványozók 2011. április 27. napján az I. rendű alperes jogelődjénél bejelentették a fogyasztóváltozást, benyújtották a gázmérő átadás-átvételi nyilatkozatot és 2011. április 29-én a földhivatal tulajdonjog bejegyző határozatát. Az I. rendű alperes 2011. május 16-án megkísérelte a bejelentést a helyszínen ellenőrizni, de a lakásba nem jutott be, 2016. szeptember 30-ával a közüzemi szerződést megszüntette.

5. 2013. március 12-én az I. rendű alperes jogelődje 34024/Ü/30319/2013/2. közjegyzői ügyszámon Indítványozó I-gyel szemben fizetési meghagyás kibocsátását kérte a 2012. március 22. és 2013. február 25. napja között keletkezett gázdíj tartozás megfizetése érdekében. A [REDACTED] alatti címre kézbesített fizetési meghagyás ellentmondás hiányában jogerőre emelkedett. E követelést az I. rendű alperes jogelődje 2017. február 1. napján a II. rendű alperésre engedményezte, az engedményezésről Indítványozó I-et [REDACTED] szám alatti címen értesítette. 2018. március 27-én a Indítványozó II. személyesen megjelent a II. rendű alperesnél, átadta az ingatlan adásvételi szerződést és a haszonélvezeti jogot törölő határozatot. Mivel azonban az I. rendű alperes a követelés visszavásárlását megtagadta, a II. rendű alperes a követelés végrehajtása iránt intézkedett, erről az Indítványozókat külön nem értesítette. Az eljáró közjegyző 34024/Ü/70849/2019/7. számon kibocsátott végrehajtási lappal elrendelte a végrehajtást. Az eljáró végrehajtó 2020. február 14-én értesítette az Indítványozó I-et a fennálló tartozás összegéről, 2020. február 24. napján felhívta a tartozás haladéktalan kifizetésére, 2020. február 27. napján pedig 509.750 forintot lefoglalt az Indítványozók közös bankszámláján. 2020. március 4. napján Indítványozó I. a fizetési meghagyás kézbesítéséhez fűződő vélelem megdöntését kérte és ellentmondást terjesztett elő. A közjegyző 34024/Ü/30319/2013/16. számú végzéssel a kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemnek helyt adott, az eljárás perré alakult. 2020. március 12. napján Indítványozó I. a 221.V.2672/2019/58. számú végrehajtási eljárásban a végrehajtási eljárás megszüntetését, 509.750 forint visszautalását kérte tekintettel arra, hogy a követelés nem áll fenn. Mivel az I. rendű alperes keresetet tartalmazó iratot nem nyújtott be, ezért a Budai Központi Kerületi Bíróság 16.P.XI.20.827/2020/3. számú végzéssel a pert 2020. május 8-án megszüntette. 2020. május 15-én az eljáró végrehajtó 221.V.2672/2019/65. számon megállapította, hogy az eljárás

befejezett tekintettel arra, hogy a végrehajtható okiratot a közjegyző visszavonta, 509.750 forintot 2020. május 20-án visszautalt Indítványozó I. számára.

6. Az I. rendű alperes a 2017. február 28-án megkötött keretszerződéssel a III. rendű alperesre engedményezte a 2016. január 1. és szeptember 1. közötti, és a 2017. március 23-án 32012/Ü/30541/2014/4. számú fizetési meghagyással érintett gázszolgáltatási szerződésből eredő követelését. Indítványozó I-gyel szemben a 32012/Ü/30541/2014. számú fizetési meghagyás 2014. május 21. napján emelkedett jogerőre. A 2019. július 12. napján elrendelt végrehajtási eljárásban 2020. március 31. napján a végrehajtó 356.389 forintot lefoglalt Indítványozó I. bankszámlájáról. A fizetési meghagyás vélelmezett kézbesítését Indítványozó I. 2020. április 9. napján megdöntötte, ellentmondást terjesztett elő. A végrehajtási lapot a közjegyző 2020. május 27. napján visszavonta. A III. rendű alperes a perré alakult eljárásban keresetet tartalmazó iratot nem nyújtott be, ezért a Budai Központi Kerületi Bíróság 2.P.21.888/2020/7. számú végzésével az eljárást 2020. szeptember 17. napján megszüntette, a végzés 2020. október 9. napján jogerőre emelkedett. A III. r. alperes 356.389 forintot 2021. január 22. napján Indítványozó I-nek visszautalt.

7. A III. rendű alperes, mint jogosult 2016. január 1-től 2016. szeptember 1-ig terjedő időszakra kiterjedő követelése érvényesítése érdekében a közjegyző 14015/Ü/31300/2018/2. számon fizetési meghagyást bocsátott ki Indítványozó I-gyel szemben. Az eljárás Indítványozó I. ellentmondása folytán perré alakult. A III. rendű alperes benyújtotta keresetet tartalmazó iratot, majd a keresettől elállt. Az eljárás megszüntetéséhez jelen per Indítványozó I. nem járult hozzá. A Budaörsi Járásbíróság 4.P.21.982/2018/13. számú 2019. július 3. napján meghozott ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indoklása szerint Indítványozó I. „bizonyítani tudta a 2008. március 18. napján kelt Gázmérő átadás-átvételi nyilatkozattal, valamint a becsatolt tulajdoni lappal, hogy az ingatlan a tartozás keletkezésének időpontjában nem volt a tulajdonában és a gázmérő óra is átírásra került”. 2020. márciusában Indítványozó I. ezt a jogerős ítéletet a II. rendű alperesnek is megküldte.

B) Kereseti kérelem

8. Indítványozók keresetükben (P/2. számon mellékelve) az emberi méltóság, a jóhírnév és az élet, testi épség, egészséghez fűződő személyiségi joguk megsértésére alapítva személyenként 6.000.000 forint sérelemdíj és ezen összeg után 2018. november 28. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére kérték az I., II. és III. rendű alperesek egyetemleges kötelezését. A kereset szerint alperesek azzal sértették az Indítványozók emberi méltóságát, hogy éveken keresztül figyelmen kívül hagyták az okiratokkal bizonyított tényeket, Indítványozó I-gyel szemben fizetési meghagyás,

végrehajtási eljárásokat kezdeményeztek. Az alperesek az okiratokban valótlanul állították, hogy Indítványozó I-nek tartozása áll fenn, az Indítványozók ingatlanára végrehajtási jog bejegyzését is kérték, amely magatartással a jóhírnévhez fűződő jogukat sértették. **Indítványozók 12 éve kapnak különböző követeléskezelőktől fizetési felhívásokat, folyamatos nagy fokú stresszben élik az életüket, a hosszantartó folyamatos aggodalom testi épség és egészséghez fűződő joguk sérelmével járt.** Indítványozók a sérelemdíj iránti keresetet a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1), (2) bekezdésére, 2:43. § a) és d) pontjára, 2:45. § (2) bekezdésére, 2:52. § (1)-(3) bekezdésére alapították.

9. Ezt meghaladóan Indítványozó I. kártérítés címén az I. és a II. rendű alperes egyetemleges kötelezését kérte 150.000 forint kár és ennek 2020. február 24. napjától, továbbá az I. rendű és a III. rendű alperest 120.000 forint és ennek 2019. július 3. napjától járó kamata megfizetésére.

C) Elsőfokú ítélet

10. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 36.P.88.973/2020/94/2. számú – kijavított és kiegészített – ítéletével (P/3. számon mellékelve) kötelezte a II. rendű és a III. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg személyenként Indítványozó I-nek 300.000 forintot és ezen összeg után 2018. november 28. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet indokai szerint Indítványozó II. keresete teljes egészében alaptalan volt, mert az alperesek az Indítványozó II-vel szemben semmilyen intézkedést nem tettek, követelést vele szemben nem érvényesítettek. Nem sértették meg az alperesek az Indítványozó I. Ptk. 2:43. § d) pontjában nevesített jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát sem, mert a követelés érvényesítésére az eljárási szabályok alapján van lehetőség, Indítványozók számára a védekezés lehetőségét a jogorvoslati rend teremti meg. **Indítványozók egészséghez fűződő joga azonban sérült, mert a kirendelt igazságügyi szakértő (P/4. számon mellékelve) véleménye szerint a közüzemi díjtartozás iránti igény érvényesítése miatt pszichés zavar tünetei jelentkeztek Indítványozó I-nek, míg Indítványozó II-nél alkalmazkodási zavar alakult ki. E személyiségi jog megsértésére alapított keresetet az I. rendű alperessel szemben azért utasította el, mert a marasztalásra a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 84. § (1) bekezdés e) pontja és 339. §-ának rendelkezései alapján (sic!) csak felróható magatartás tanúsítása esetén van lehetőség. Mivel azonban az I. rendű alperes sem Indítványozó I. hiányos bejelentéséből, sem a helyszíni ellenőrzés alapján, de postai kézbesítések alapján sem következtethetett fogyasztóváltozásra, ezért felróható magatartást az Indítványozó I. fogyasztóként történő nyilvántartásával nem valósított meg. A II. és a III. rendű alperes azonban a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi III. törvény 40. § (1) bekezdésében**

meghatározott kötelezettsége ellenére sem közölte haladéktalanul a végrehajtási eljárás során a követelés megszűnését. A Budaörsi Járásbíróság jogerős ítéletében foglaltak ellenére a II. rendű alperes 509.750 forintot 2020. március 2-a helyett csak 2020. május 20. napján utalt vissza. A III. rendű alperes 356.389 forintot pedig csak 2021. január 22. napján utalt vissza Indítványozó I. számára, holott a Budaörsi Járásbíróság jogerős ítéletéről már 2019. július 3. napján tudomást szerzett. A II. és III. rendű alperes jogellenes mulasztása ezért egyben felróható is. A sérelemdíj összegét a Ptk. 2:52. § (3) bekezdésében meghatározott körülmények alapján állapította meg. Indítványozók kártérítés iránti keresetét teljes egészében elutasította.

11. Az elsőfokú eljárás során a [REDACTED] részéről eljárta [REDACTED] patológia és igazságügyi orvostan szakorvos, [REDACTED] pszichiátria, addiktológia és az igazságügyi pszichiátria szakorvosa igazságügyi elmeorvos szakértő, valamint [REDACTED] igazságügyi pszichológus-szakértő többször kiegészített egyesített szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy Indítványozó I-nek kizárólag a közüzemi díjtartozás iránti igény érvényesítésével – ezen belül is igen nagy valószínűséggel a behajtói értesítés átvételével - összefüggésbe hozható pszichés zavar tünetei állnak fenn. Míg Indítványozó II. az alapszemélyiségi háttérén az elhúzódó perbeli eseményekkel okozati összefüggésben létrejött tartósan elhúzódó alkalmazkodási zavarban szenved. Az egyes vizsgálati módszerek eredményének összevetése és súlyozása szakértői hatáskörbe tartozik. Mindemiatt a szakvéleményt a bíróság aggálytalannak fogadta el.

D) Másodfokú ítélet

12. Indítványozók, továbbá a II. és III. rendű alperes fellebbezése alapján eljárta Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 61.Pf.636.023/2022/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta (P/5 számon mellékelve). A II. és III. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet is elutasította, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A jogerős ítélet indokai szerint Indítványozók az I. rendű alperes személyiségi jogot sértő magatartásaként a 2017. évi engedményezést, majd az azt követően adott téves tartalmú tájékoztatást jelölték meg, ezért Indítványozók által érvényesített sérelemdíj iránti követelésre valamennyi alperest illetően a Ptk. 2:52. § (1) bekezdését kellett alkalmazni.

13. Eszerint Indítványozók kötelessége volt annak bizonyítása, hogy az alperesek jogsértő és felróható magatartásával az Indítványozók személyiségi jogát sértették. Az I. rendű alperes alaptalan követelésének érvényesítése és annak engedményezése – visszaélésszerű joggyakorlás

hiányában – nem jogellenes még akkor sem, ha az Indítványozók számára sérelmes, hogy a fogyasztóváltozást az I. rendű alperes nem tartotta nyilván. Indítványozó I-nek a polgári eljárások során volt lehetősége bizonyítani, hogy az I. rendű alperes követelése alaptalan. A II. és a III. rendű alperes engedményesként a jogerős fizetési meghagyások alapján a jogszabályi lehetőségeknek megfelelően érvényesítette igényét, jogellenes mulasztás nem terhelte. A Budaörsi Járásbíróság 4.P.21.982/2018/13. számú ítélete nem tartalmazta azt, hogy a fogyasztóváltozás bejelentése szabályos volt, de azt sem, hogy a fogyasztóváltozás mikor történt, e jogerős ítélethez a II. és a III. rendű alperes által érvényesített további követelések tekintetében nem fűződött anyagi jogerőhatás sem. A követelések érvényesítésével a II. és a III. rendű alperes jogellenes magatartást nem tanúsított, annak megszűnését sem kellett bejelentenie. Jogellenes, felróható magatartás hiányában Indítványozó I. emberi méltósághoz, jóhírnévhez és egészséghez való jogának sérelme is kizárt, a keresetnek ezért nincs jogalapja. Indítványozó II-vel szemben pedig az alperesek semmilyen jogellenes, felróható magatartást nem tanúsítottak, személyiségi jogsértést nem valósíthattak meg. Ekként az Indítványozók keresete annak ellenére volt alaptalan, hogy a kirendelt igazságügyi szakértő aggálytalan szakértői véleménye Indítványozó I. egészségromlását alátámasztotta.

E) Felülvizsgálati kérelem

14. A jogerős ítélettel szemben Indítványozók terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet (**P/6. számon** mellékelve). Ebben azt kérték, hogy a Kúria a jogerős ítéletet helyezze hatályon kívül, és egyetemlegesen kötelezze az I., II., III. rendű alpereseket az Indítványozók javára személyenként 6.000.000 forint sérelemdíj, és ennek a 2018. november 26. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére. Megsértett jogszabályként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 266. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, a Ptk. 6:520. § a)-d) pontját, 6:518. §-át, 6:519. §-át, és 1:4. § (1) bekezdését jelölték meg.

15. A felülvizsgálati kérelem indokai szerint a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 266. § (1) bekezdését, mert az Indítványozók egyező előadása ellenére sem állapította meg azt a tényt, hogy az I. rendű alperesnek egyértelmű tudomása volt Indítványozó I. elköltözéséről és a fogyasztóváltozásról. Indítványozók egyezően adták elő, hogy 2008. március 20-án bejelentették az elköltözésüket és a gázmérő óraállást, majd ezt 2011. április 29. napján ismét megtették. Ezzel az előadással egyezően rögzítette Indítványozó I. az átírás bejelentőlapján és a helyszínen az új fogyasztó adatait, az adásvétel és birtokbavétel tényét, idejét, az új fogyasztóval egyeztettek időpontot. Ennek ismeretében pedig az I. rendű alperes számára is nyilvánvaló volt, hogy az Indítványozó I-gyel szemben nem lehet követelése. A követelés fennállását jogellenesen és felróhatóan továbbá valótlannul állította.

16. A bizonyítás eredményét is tévesen mérlegelte a másodfokú bíróság az alperesek jogellenes és felróható magatartásának megítélése során, amellyel megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését. Nem értékelte kellően azt a tényt, hogy az I. rendű alperes tudott Indítványozó I. elköltözéséről és arról, hogy nem fogyaszt gázt az adott fogyasztási helyen. A bizonyítékok mérlegelése során a felróhatóság és a jogellenesség megítélésénél figyelmen kívül hagyta, hogy a III. rendű alperes a Budaörsi Járásbíróság ítélete ellenére kezdeményezett további végrehajtási eljárásokat, holott a III. rendű alperes a perben elállt követelésétől, a keresetet elutasító ítélettel szemben jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő. Ezen tények alapján nem lehetett volna olyan következtetésre jutni, hogy a Budaörsi Járásbíróság jogerős ítélete nincs összefüggésben a végrehajtási eljárásban érvényesített követeléssel.

17. A másodfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:520. §-ának rendelkezéseit is, mert az alperesek magatartásának jogellenességét nem Indítványozóknak kellett bizonyítani. Önmagában a károkozás ténye megalapozza a jogellenességet. Jelen esetben az alperesek eljárása nem vonható a Ptk. 6:520. § a)-d) pontjaiban felsorolt nem jogellenes károkozások körébe. Emellett felróható is, mert nem felel meg az elvárhatóság Ptk. 1:4. § (1) bekezdésében meghatározott elvének. **Indítványozók a károsodást az igazságügyi pszichológus szakértő véleményével bizonyították, amelynek megállapításai szerint fennáll az okozati összefüggés az alaptalan követelések behajtása és az Indítványozóknak lelki egészségének romlása között. Az alpereseknek kellett volna bizonyítani, hogy magatartásuk nem volt felróható.**

18. Az I. rendű alperes jogellenesen és felróhatóan járt el, amikor a birtokában lévő 2011. május 3-án kelt „Átírás bejelentő lap” ellenére Indítványozó I-nek számlázta a gázdíjat, a követeléseket engedményezte, majd a követelések fennállásáról nyilatkozott és azokat nem vásárolta vissza. A II. rendű alperes annak ellenére nem tájékoztatta a kivizsgálás eredményéről és a jogerős fizetési meghagyásról Indítványozó I-et, hogy 2018-ban Indítványozó II. igazolta a követelés alaptalanságát. Ezzel a jogellenes és felróható mulasztással Indítványozó I-et elzárta a végrehajtási eljárásban a védekezéstől, holott tudnia kellett az iratok alapján, hogy a követelések nem lehetnek alaposak, a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény 3. § 32. pontja szerint az Indítványozó I. nem fogyasztó. A III. rendű alperes számára a Budaörsi Járásbíróság előtti eljárásban nyilvánvalóvá vált, hogy Indítványozó I. „nem volt az ingatlan a tulajdonában és a gázmérő óra átírássra került”. Ennek ellenére egy később keletkezett követelésre végrehajtási eljárást indított, amelynek során nem járult hozzá a levont összeg visszautalásához, erre az Indítványozó I-nek visszavégrehajtás iránti kérelmet kellett előterjesztenie. A per során további fizetési felszólításokat küldött Indítványozó I-nek összesen 737.473 forint megfizetésére, továbbá kezdeményezte a végrehajtási jog bejegyzését. A III. rendű alperes ezen eljárása jogellenes és felróható volt.

19. Indítványozó II. személyiségi jogainak megsértését nem zárja ki az, hogy nem állt az I. rendű alperessel szerződéses jogviszonyban, és nem volt az eljárások alanya, annál inkább, mivel Indítványozó II. tulajdonában lévő ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára is végrehajtási jogot jegyeztek be, a jogerős ítélet ezzel ellentétes megállapítása iratellenes. Másrészt az eljárások Indítványozó II. egészségi állapotára is kihatottak, jelentős pszichés megterhelést okoztak. A személyiségi jog megsértésének szankciójaként alkalmazott sérelemdíjnak alkalmasnak kell lennie Indítványozók sérelmének kompenzálására és a preventív magánjogi jellegű büntetés funkcióból következően arra is, hogy a közüzemi szolgáltatókat és a követeléseiket megszerző cégeket visszatartsák a fogyasztók kiszolgáltatót helyzetének kihasználásától.

F) Kúria ítélete

20. A Kúria a Pfv.IV.20.531/2023/11. számon meghozott ítélete a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak tekintette az alábbiak szerint (**P/7. számon** mellékelve). Indítványozók a felülvizsgálati kérelemben anyagi és eljárási jogszabálysértést is állítottak. Kúria először abban a kérdésben foglalt állást, hogy a jogerős ítélet a Pp. 266. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére a bizonyítás nélkül megállapítható tények körét tévesen állapította-e meg. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben az I. rendű alperes az eljárás során mindvégig vitatta, hogy Indítványozó I. a tulajdonosváltozást 2008-ban bejelentette, állítása szerint erre csak 2011-ben került sor. Ezt a tényt a másodfokú bíróság a jogerős ítélet [2] bekezdésében a tények körében megállapította, a Pp. 266. § (1) bekezdését ezért nem sértette. Annak a további ténynek, hogy az I. rendű alperes jogelődje 2011. május 3. napján átírás bejelentőlapot töltött ki (36.P.88.973/2020/14/A/2.), az ügy megítélése szempontjából semmilyen jelentősége nem volt, hiszen a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott megállapítása szerint (jogerős ítélet [67]) az Indítványozók a keresetet a 2017. évet követően tanúsított magatartásokra alapították. Ebből következően a másodfokú bíróság a bizonyítás nélkül megállapítható tények körét a Pp. 266. § (1) bekezdésének sérelme nélkül állapította meg.

21. Indítványozók alaptalanul hivatkoztak arra is a felülvizsgálati kérelemben, hogy a másodfokú bíróság az alperesek jogellenes és felróható megatartását az eljárási szabályok – ezen belül a Pp. 279. § (1) bekezdésének – megsértésével ítélte meg.

22. A személyiségi jogot sértő magatartását ugyanis a perben Indítványozónak kellett bizonyítani, amit a Kúria szerint nem tettek meg.

23. Indítványozók által megjelölt anyagi jogszabályoknak – ezen belül a jogellenességet kizáró körülményeknek [Ptk. 6:520. § a)-d)] és a felróhatóság [Ptk. 6:519. §, 1:4. §] értékelésének – ebben

a perben azért volt jelentősége, mert az Indítványozók személyiségi jog megsértésének szubjektív jogkövetkezményét érvényesítették. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint pedig a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A Ptk. 6:519. §-a szerint mentesül a felelősség alól a károkozó, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható. Ebből következően az anyagi jogszabályt sértette a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a felróhatóság bizonyítása is Indítványozókat terhelte. E téves jogi következtetésnek a kereset elbírálása szempontjából azonban az adott ügyben nem volt jelentősége a következő okok miatt.

24. **A Kúria nem kívánt eltérni azon következetes gyakorlatától, mely szerint a hatósági eljárás kezdeményezése, a hatósági eljárások során tett nyilatkozatok személyiségi jogvédelmet önmagukban nem alapoznak meg.** Arra csak akkor adnak alapot, ha a hatósági eljárás kezdeményezésére, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozatokra a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül, visszaélésszerűen került sor, illetve az adott eljárás tárgyára nem tartozó és személyiségi jogi sérelmet megvalósító többletelemet tartalmaz. Ennek hiányában a hatósági eljárás kezdeményezése, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozatok személyiségi jogvédelmet akkor sem alapoznak meg, ha a hatósági eljárás kezdeményezésében, illetve a hatósági eljárás során előterjesztett nyilatkozatokban foglaltak valóságtartalma nem nyert bizonyítást. Visszaélésszerű joggyakorlás akkor állapítható meg, ha a fél annak ellenére tett bejelentést, nyilatkozatot, hogy tudatában volt annak, hogy annak nincs alapja (Pfv.IV.20.547/2012/4.). A jogszabályban biztosított jogi eszközök igénybevétele, a jog gyakorlása, függetlenül attól, hogy az esetleg a jogszabály téves értelmezésén alapul, a jogellenes magatartást általában nem teszi megállapíthatóvá. Visszaélésszerű joggyakorlásnak az adott esetben az minősült volna, ha az alperes nyilvánvalóan alaptalanul kezdeményezte az eljárást (Pfv.IV.20.248/2012/4.). Önmagában még a büntető feljelentés ténye sem sért személyiségi jogot akkor sem, ha az eljárás nem vezet a feljelentett személy elmarasztalására. Jogsértés csak akkor állapítható meg, ha a feljelentés tudatosan valótlan tényeket állít, vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó (Kúria Pfv.IV.20244/2014/5., Pfv.IV.21.161/2022/6.).

25. **Az ebben a perben már nem volt vitás, hogy az alperesek által kezdeményezett különböző hatósági eljárásokban Indítványozókkal szemben támasztott követelések alaptalanok voltak.** Önmagában az alaptalan igényérvényesítés azonban nem alapozza meg a személyiségi jog megsértését. Indítványozók ugyan az eljárás során mindvégig hivatkoztak arra, hogy az I. rendű alperes már 2011-ben, a II. és III. rendű alperesek pedig legkésőbb a Budaörsi Járásbíróság jogerős ítéletét követően tudták, hogy Indítványozóval szemben érvényesített

követelésnek nincs jogalapja. A felülvizsgálati kérelemben azonban a Ptk. 1:5. § (1) bekezdését, a joggal való visszaélés tilalmát nem jelölték meg. A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálat során a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. Ezen belül is kizárólag a Pp. 413. § (1) bekezdésben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő felülvizsgálati hivatkozásokat vehet figyelembe. A felülvizsgálati kérelem hivatalból elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontjába foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Mivel Indítványozók a Ptk. 1:5. §-át nem jelölték meg, a felülvizsgálati eljárásban nem volt vizsgálható, hogy az I. rendű alperes követelésének engedményezése, majd az egyes alperesek igényérvényesítése, egyes hatósági eljárások kezdeményezése, majd az ott tett nyilatkozatok joggal való visszaélésnek minősíthetőek-e. Visszaélésszerű joggyakorlás hiányában az alperesek nyilatkozatai és eljárási lépései az Indítványozók személyisége ellen irányuló jogsértésként nem értékelhetők. Nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat ezért a jogerős ítéletben foglalt azon jogi következtetése, hogy az Indítványozók személyiségi jogát az alperesek nem sértették.

26. Mindezekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette és jogkérdésben nem tért el a Kúria közzétett határozatától, ezért a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

27. A Kúria döntését 2024. február 5. napján kézbesítették Indítványozók részére.

II. A bírói döntés alaptörvény-ellenességének okai

28. Elöljáróban fontos hangsúlyozni, hogy az Alkotmánybíróság elvárja a rendesbíróságoktól, hogy ítélezésük során az ügy alapjogi aspektusait figyelembe vegyék. Az Alaptörvény 28. cikkének első mondata ([a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik) az állam (a bíróságok) kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassa. Emellett természetesen a jogalkotó feladata az Alaptörvényben foglalt jogok érvényesítése a normaalkotási tevékenysége során, de amint a magánjogi jogszabályoknak meg kell felelniük az Alaptörvényben foglaltaknak, úgy a magánjogi jogalanyokra is – közvetett módon – kihat az Alaptörvény

normatartalma, a valódi alkotmányjogi panasz intézményén és a rendes bíróságok joggyakorlatán keresztül.

29. Ezzel a rendes bíróságok ítélkező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén. Az Alaptörvény említett rendelkezése azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat. Amint az Alkotmánybíróság azt az alkotmányjogi panasz jogintézményével összefüggésében kifejtette: „[a] bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]}.

30. Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági szempontokra {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

Az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog [(1) bekezdés] az Alaptörvény II. cikkével (emberi méltósághoz való jog) és a XX. cikkével (testi és lelki egészségeshez való jog) összefüggésben

31. Az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy **valamely perben a jogait** és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan **bíróság** tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül **bírálja el**.

32. Az Alkotmánybíróság Alaptörvény hatálybalépését követően is töretlen gyakorlata értelmében a tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére

éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”.

33. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog értelmezésére vonatkozó alkotmánybírósági gyakorlatot például a 3025/2016. (II. 23.) AB határozat foglalta össze. E döntés Indokolásának [19] bekezdése szerint „egy eljárás tisztességességét mindig esetről estre lehet csak megítélni, a konkrét ügy körülményeinek figyelembevételével, ettől függetlenül ugyanakkor nevesíteni lehet számos olyan követelményt, amelyeknek egy eljárásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy tisztességesnek minősüljön. Polgári peres eljárásban így a tisztességes bírósági tárgyalás követelményének része a bírósághoz fordulás joga [...] a tárgyalás igazságosságának biztosítása [...], a tárgyalás nyilvánossága és a bírósági döntés nyilvános kihirdetése [...], a törvény által létrehozott bíróság [...], független és pártatlan eljárása [...], illetve a perek észszerű időn belül való befejezése [...]”.

34. A tisztességes eljárás követelményei közül a törvényes bíróhoz való joggal, illetőleg a törvényes bírótól való elvonás tilalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság korábbi határozatában kifejtette: „[a]z Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és az Egyezmény 6. Cikk 1. pontja értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által felállított bíróság bírálja el. A törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el.” {32/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [32]}

35. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos érvényesülése tehát magában foglalja az eljárás azon követelményét, hogy az megindítható legyen egy arra hatáskörrel rendelkező bírói fórum előtt. Ahogy azt az Alkotmánybíróság már az Alkotmány 57. § -ával összefüggésben is kifejtette – amely esetjogot az alaptörvényi megfogalmazás azonossága miatt¹ a mai napig irányadónak tart a fórum –, az eljárásnak ahhoz kell vezetnie, hogy **a bíróság a perbe vitt jogokat és köteleességeket az ott írt módon valóban "elbírálja"**: az összes, az Alkotmányban részletezett követelmény – a bíróság törvény által felállított volta, függetlensége és pártatlansága, az, hogy a tárgyalás igazságosan (a nemzetközi egyezmények szóhasználatával: *fair, équitablement, in billiger*

¹ Az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatában megállapította, hogy a hatályon kívül helyezett alkotmánybírósági határozatokban kidolgozott érvek, jogelvek és alkotmányossági összefüggések felhasználhatóak az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések elbírálásakor is, „ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevételével és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntés indoklásába történő illesztése.” {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [32]} Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

Welse) és nyilvánosan folyják – ezt a célt szolgálja, csak e követelmények teljesítésével lehet alkotmányosan véglegesnek számító, érdemi, a jogot megállapító döntést hozni.

36. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben azt is rögzítette, hogy a bírósághoz való fordulás alapvető joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a **bírószági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja** (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére [59/1993. (XI. 29.) AB határozat].

37. Az Alaptörvény az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a bírósági eljáráshoz biztosít jogot, és nem azt garantálja, hogy annak eredménye minden esetben helyes lesz. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság a 3/2015. (II. 2.) AB határozatban rögzítette: „Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék [...]. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a **bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítani kell az elé kerülő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie.**

38. A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]; 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [30]}.

39. Mindezek – amint ezt az Alkotmánybíróság már több esetben is hangsúlyozta – nem azt jelentik, hogy a bíróságoknak közvetlenül az Alaptörvény rendelkezéseire kellene alapítaniuk a döntéseiket, hanem azt, hogy az alkalmazandó jogszabályi rendelkezések értelmezése és a konkrét tényállásra való alkalmazása során figyelemmel kell lenniük a releváns alkotmányossági

szempontokra {7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [20]}.

40. Az Alkotmánybíróság a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatában ezt a következőképpen foglalta össze: „az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ezzel összefüggésben az Alaptörvény 28. cikkének első mondata [...] a bíróságok – mint az igazságszolgáltatási funkció ellátásán keresztül állami hatalmat gyakorló közhatalmi szervek – kötelezettségévé tette, hogy az alapjogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel a bíróságok ítélkező tevékenysége ténylegesen is alkotmányjogilag kötötté vált, tevőleges védelmi kötelezettségük keletkezett az alapjogvédelem terén. **Az Alaptörvény említett rendelkezései tehát azt a kötelezettséget róják a bíróságokra, hogy az elbírálandó ügyek alkotmányjogi aspektusát, alapjogi relevanciáját felismerjék, az érintett alapvető jogok tartalmát feltárják, és erre tekintettel értelmezzék és alkalmazzák konkrét jogvitákban a jogszabályokat.**

41. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog részének tekinti az indokolt bírói döntéshez való jogot is. Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon. [IV/3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, ABH 2012,131.; Indokolás (4) bekezdése] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, ABK 2012, 504-505.; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, ABK 2012, 622-624; Indokolás (5)].

42. Az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás

tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket [összefoglalóan lásd: 7/2013. (III. 1). AB határozat].

Az emberi méltósággal és a testi és lelki egészséghez való joggal kapcsolatban

43. Az Alkotmánybíróság számos határozatában rámutatott, hogy az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés].

44. Az Alkotmánybíróság a 3132/2013. (VII. 2.) AB határozatában részletesen foglalkozott az emberi méltóság és a testi-lelki integritás kapcsolatával.

45. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a korábbi Alkotmány 70/D. § (1) bekezdésében elismert testi és lelki egészséghez való jog szoros összefüggésben állt a korábbi Alkotmány 54. § (1) bekezdésével: az alapjog alanyi oldalát a személyiség testi-lelki integritásához való jogként határozta meg, amely az emberi méltósághoz való jogból következik [39/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 464, 480.]. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában tehát “az emberi méltóság lényeges tartalma” töltötte meg az egészséghez való jog alanyi oldalát tartalommal. Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény egyes alapvető jogokat tartalmazó rendelkezései élén elvi jelleggel rögzíti az emberi méltóság sérthetetlenségét, amely valamennyi alapvető jog értelmezésére kihatóan hangsúlyosan, külön is kifejezi az emberi méltóság lényeges tartalmának érinthetetlenségét, továbbra is fenntartható az egészséghez való jog korábbi alkotmánybírósági értelmezése. Az egészséghez való alanyi jog az egyén testi és lelki integritását védi, s mint ilyen az ember egészségének megőrzésére szolgál.

46. A fenti döntésében hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy Az egészséghez való jog szubjektív, alanyi oldalából azonban nem vezethető le, hogy bárkinek alanyi joga lenne arra, hogy az állam a megfelelő anyagcsere-egyensúly elérése érdekében meghatározott gyógyszerek árának egy adott szintjét a költségvetés terhére – feltételek nélkül – biztosítsa {3132/2013. (VII. 2.) AB határozat [66]}.

47. Az Alaptörvény XX. cikk (1) cikke garantálja a testi és lelki egészséghez való jogot. A testi és lelki egészséghez való jog az emberi méltóság körében alapvető jelentőségű. Az emberi méltóság védelméről az Alaptörvény preambuluma is rendelkezik, e szerint „az emberi lét alapja a méltóság”. Továbbá az Alaptörvény a Szabadság és felelősség fejezetének II. cikke az emberi méltóság sérthetetlenségét, valamint minden embert megillető jogosultságként szabályozza a méltóságot.

48. A testi és lelki egészséghez való jog nem csupán az állami egészségügyi rendszer biztosításához és fenntartásához való jogot jelenti, hanem az állampolgárok hétköznapi (kiszámítható) egészséges életének biztosítását is magába foglalja. A jogszabályokban, így a Ptk. személyiségi jogi könyvében biztosított jogok érvényesülésének biztosítása az Alaptörvény XX. cikkén keresztül alapvető jogként biztosított a magyar jogrendszerben.

49. Az Alaptörvény XX. cikkének céljait tekintve a polgárok számára jogként jelenik meg, míg az Állam ezen jog biztosítójaként kötelezettként jelenik meg. **Mivel az Állam kötelessége a testi és lelki egészségéhez való jog garantálása, ekképpen a jogsérelem elkövetése vagy a jogsérelem megtörténtének érdemi vizsgálatának elmaradása is az Állam általi jogsértést eredményezi. Alapvető jogként pedig minél szélesebb és minél könnyebben hozzáférhetővé kell tenni a polgárok részére a testi és lelki egészséghez való jog garantálását.**

50. A t. Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a testi és lelki egészséghez való jog érvényesítését, valamint az ahhoz kapcsolódó állami kötelezettségek teljesítéséhez fűződő érdeket az Alkotmánybíróság kiemelkedően fontos társadalmi érdeknek tekinteti

51. Az Alaptörvény XX. cikke az testi és lelki egészségéhez való jogot mindenki számára biztosítja. Nem korlátozódik kizárólag a magyar állampolgárookra ezen jog biztosítása. A XX. cikk (1) bekezdése keretei között az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából felhívható jogosultság, melynek alanyai (a testi és lelki egészséghez való jog sajátosságaiból adódóan) kizárólag természetes személyek lehetnek {3196/2020. (VI.11.) AB határozat, Indokolás [12]} A testi és lelki egészségeshez való jog jogi minőségét tekintve a harmadik generációs jogok közé tartozik. Azonban az Alkotmánybíróság az elmúlt több, mint harminc éves gyakorlata alatt kiemelte ezen jog legfontosabb aspektusait. *A testi és lelki egészséghez való alapjog tartalma, terjedelme - a harmadik generációs jogok sorsát osztva - az orvostudomány elért szintje, műszaki, technikai szempontok mellett szükségképpen a nemzetgazdaság teherbíró képességéhez, az állam és a társadalom lehetőségeihez igazodik. Az állami feladat teljesítésének kritikus mértéke pedig, vagyis a szükséges minimum meghatározása végletes helyzetbe kötődik: egyes egészségügyi ellátások, vagy az ellátás adott területen - az ország meghatározott részén - tapasztalható teljes hiánya eredményez csupán alkotmányellenességet. Ezen túlmenően az állami kötelezettségként értelmezett egészséghez való jog sérelmének nincs alkotmányos mércéje* (3292/2017. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás [19], [22]).

52. A XX. cikk bekezdései különbözőképpen szolgálják az emberi lét védelmét. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az *Alaptörvény XX. cikke (1) bekezdése a testi és lelki egészséghez való jog alanyi oldalát*, a *(2) bekezdése pedig az objektív, intézményvédelmi oldalát tartalmazza* {3303/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [21]}. Tehát megállapítható, hogy kizárólagos kötelezett Magyarország, vagyis a Magyar Állam az intézményvédelem biztosítása tekintetében. Az, hogy az objektív oldal miként érvényesül a gyakorlatban esetről esetre lehet eldönteni az alanyi oldal vizsgálatát követően. Hiszen az alanyikör szubjektivitásából adódóan eltérő minimum szttenderdek állíthatóak minden egyes természetes személy vonatkozásában. A XX. cikk (2) bekezdése az alapjog objektív, intézményvédelmi oldalát jelöli, amelyet a testület az állam számára előírt alkotmányos kötelezettségként értelmezett és teszi ezt az Alaptörvény hatálya alatt is {elsőként: 56/1995. (IX. 15.) AB határozat, ABH 1995, 270., legutóbb: 3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [67]–[68]}.

53. A testi és lelki egészséghez való jog szerteágazó megjelenési formái nem csupán a már bekövetezett jogsérelmek orvoslása tekintetében vehetőek igénybe, hanem abban az esetben is, amennyiben nem az elérhető legbiztonságosabb környezet kerül kialakításra. *A testi és lelki egészséghez való alapjog tartalma, terjedelme olyan gazdasági és jogi környezet kialakítására irányul, amely a legkedvezőbb feltételeket biztosítja a polgárok egészséges életmódjához, amely tehát az ember egészségének megőrzését szolgálja* {3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}, *részen annak az intézményrendszernek a felállítását és működtetését jelenti, amely a testi és lelki egészség visszanyerését szolgálhatja*. Másrészt viszont *annak a jogi és intézményi környezetnek a kialakítására irányul, amely preventív módon gondoskodik a megbetegedések megelőzéséről, olyan intézkedéseket is magában foglalva, amelyek potenciálisan alkalmasak lehetnek az egészséges életmód fenntartására* {3374/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [10]}. A testi és lelki egészség visszanyerése a jelenkor jogeszközeivel, számos esetben kizárólag a pénzbeli juttatás által képes kompenzálni a már megtörtént jogsérelmeket. Azon irreverzibilis sérelmek melyek évek alatt, az állandó fenyegetés következtében alakultak ki, másképpen nem egyenlíthetőek ki.

54. Az Alaptörvény XX. cikkének lényege, hogy az ember testi és lelki egészsége biztosítva legyen, az „[e]gészséghez való alanyi jog az egyén testi és lelki integritását védi, s mint ilyen az ember egészségének megőrzésére szolgál.” {3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [61]}. Az egészség megőrzése megtörténhet a jogszabályi környezet fenntartásával is. Azáltal, hogy bizonyos esetekben valamely jogintézmény fennállása is megvalósíthat jogsérelmet annak módosítása is eredményezheti az egészséges környezet megteremtését. Az Állam feladata olyan gazdasági és jogi környezet kialakítására irányul, amely a legkedvezőbb feltételeket biztosítja a polgárok egészséges életmódjához, amely tehát az ember egészségének megőrzését szolgálja {3132/2013. (VII. 2.) AB

határozat, Indokolás [61]} Továbbá az egészséghez való alanyi jog az egyén testi és lelki integritását védi, s mint ilyen az ember egészségének megőrzésére szolgál.

55. Mivel az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdése a „testi és lelki egészséghez” való jogot rögzíti, ebből következőleg – egyezően az EVSz Alapokmányában foglaltakkal – az egészséghez való jog nem csupán az egészség-betegség paradigmájában mozog, hanem annál tágabb értelemben olyan testi és szellemi állapotot jelöl, amely lehetővé teszi a **társadalomban való minél hosszabb, testi és lelki gondoktól mentes életet** (elsőként: 43/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 536, 549.).

56. A 39/2007. (VI. 20.) AB határozatra utalással a testület fenntartotta azt a korábbi értelmezését is, *amely szerint az egészséghez való alapjog alanyi oldala szoros összefüggésben áll az emberi méltóság védelméhez fűződő alapjogra visszavezethető, a személyiség testi-lelki integritáshoz való jogával* {3132/2013. (VII. 2.) AB határozat, Indokolás [59], 16/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [90]–[91], 3114/2016. (VI. 10.) AB határozat, Indokolás [49]}. Alapjogsérelem esetén az eljáró bíróságoknak különös figyelemmel kell lenniük az eljárás egészére. Annak érdekében, hogy ne sérüljön az emberi méltóság a testi és lelki egészséghez való jogot a lehető legszélesebben kell biztosítani az államnak.

57. A 3174/2013. (IX. 17.) [17] AB végzésben az Alkotmánybíróság külön is felhívja a figyelmet arra, hogy a testi és lelki egészséghez való jogot az Alaptörvény XX. cikke nem alapjogként deklarálja, hanem az állam alkotmányos kötelezettségét fogalmazza meg az állampolgárok egészségének megőrzése érdekében, így az arra való hivatkozás alapjogsérelem megalapozására nem alkalmas.

A fenti elvek alkalmazása jelen ügyre

- A bírósághoz való jog, valamint az indokolt bírói döntéshez való jog és ezekkel összefüggésben az emberi méltósághoz és a testi és lelki egészséghez való jog

58. Indítványozók a jelen panasszal támadott személyiségi jogi perben az alperesek több mint egy évtizedes zaklatása és alaptalan perlekedése okán kialakult és a bírósági eljárásban elfogadott szakértői véleménnyel is alátámasztottan egészségkárosodást szenvedtek. Így az Alaptörvény II. cikkéből levezetett, illetve a XX. cikkében deklarált és a Ptk. személyiségi jogi könyvében peresíthetővé tett testi- és lelki egészséghez való jogukat kívánták érvényesíteni. Ugyanakkor a felsőbb bíróságok a jogvita alapvető jogi aspektusára egyáltalán nem voltak tekintettel.

59. Habár az Alkotmánybíróság a 3174/2013. (IX. 17.) [17] AB végzésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Alaptörvény XX. cikke nem alapjogként deklarálja, hanem az állam alkotmányos kötelezettségét fogalmazza meg az állampolgárok egészségének megőrzése érdekében, így az arra való hivatkozás alapjogsérelem megalapozására nem alkalmas, azonban jelen ügyben nem ezen oldalról vizsgálendő a testi- és lelki egészséghez fűződő alapvető jog.

60. Az Állam kötelezettsége ugyan nem terjed ki arra, hogy minden ember számára biztosítsa a teljes egészséget, arra azonban kiterjed a kötelezettsége, hogy ha valakinek sérül a testi és/vagy lelki egészsége, úgy – különösen a Ptk. személyiségi jogi rendelkezései által – bírósági úton érvényesíthetővé tegye az így keletkezett igényt. Erről foglalt állást az Alkotmánybíróság a 3165/2021. (IV. 30.) AB határozatban is, igaz ott egy másik személyiségi jog vonatkozásában. Azonban tekintettel arra, hogy a személyiségi jogok az emberi méltóságból erednek, illetve azok nevesített alaptörvényi rendelkezésekben is deklarálásra kerültek, jelen esetben megállapítható, hogy a Ptk. második könyvében foglalt testi épséghez és egészséghez való jogi igény elbírálása során az eljáró bíróságoknak különös tekintettel kellett volna lenniük a jogvita alapjogi aspektusára. Mivel erre nem voltak tekintettel – a lent kifejtettek szerint –, a t. Alkotmánybíróságra hárul a feladat, hogy megállapítsa, hogy azáltal, hogy egy tisztességtelen eljárásban a bíróságok megfosztották Indítványozókat a személyiségi jogaik érvényesítésének lehetőségétől, megsértették az állam védelmi kötelezettségét is.

61. Az Alkotmánybíróság vonatkozó gyakorlata alapján a tisztességes eljáráshoz való jognak az eljárás egészét át kell hatnia, továbbá annak megítéléséhez az eljárás összes körülményét figyelembe kell venni {3025/2016. (II. 23.) ABH}.

62. Megállapítható, hogy az Indítványozók ügyében az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság ítéletének [37] pontjában leszögezte, hogy az Indítványozók egészségromlása nem vitatott tény, ugyanakkor az I. rendű alperes vonatkozásában elutasította a kereseti kérelmet. A másodfokú bíróság II. és III. rendű alperes vonatkozásában is elutasította a kereseti kérelmet, mely jogerős ítéletet a Kúria hatályában fenntartott. Az eljáró bíróságok annak ellenére döntöttek így, hogy a szakértői véleményt, amiben az egészségkárosodás megállapításra került, aggálytalannak fogadták el. Azonban az ítélet indokolása nem tartalmazza milyen okból kifolyólag nem vette figyelembe a szakértői véleményt a bíróság. Az alperesek által a megelőző eljárásokban támasztott követelések jelen perben már nem vitatottan alaptalanok voltak, azonban a sérelemdíj megállapítására nem került sor. A bíróság keresetet elutasító döntése pedig kiemelkedő jelentőségű az Indítványozók ügye szempontjából, ugyanis azzal, hogy Indítványozók bekövetkezett egészségkárosodásával és az abból eredő személyiségi jogi sérelmeivel nem foglalkozik érdemben, ezáltal az általuk előadottak nem lettek figyelembe véve az eljárás során. Mindezek következtében

a bíróság valójában nem hozott döntést Indítványozók a perbe vitt jogairól. Hiszen az eljáró bíróságnak, amennyiben érdemben vizsgálja a keresetet, kötelessége teljeskörűen döntést hozni a keresettel érvényesített jogokról, mégpedig akként, hogy azokról az ítélet rendelkező részében dönt.

63. Indítványozók ügyében Indítványozó I. személyiségi jogai megsértését az elsőfokú bíróság megállapította. Azonban a további bíróságok már elutasították a keresetet immár Indítványozók vonatkozásában. Az elsőfokú eljárás során szerzett igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény alátámasztotta az Indítványozók egészségében bekövetkező pszichés-, valamint alkalmazkodási zavarokat. Az alperesek által sem vitatott szakértő véleményre azonban nem reagáltak az eljáró bíróságok. A bíróságok ilyen módon való döntése nem pusztán a vonatkozó anyagi jogi szabályokat sértették meg, hanem megkerülték azt, hogy az Indítványozók keresetében foglalt jogok vonatkozásában döntést hozzanak, annak ellenére, hogy azok a bíróságok által elfogadott szakvélemények által alátámasztásra kerültek. E körben tehát az ítéletek rendelkező- és indokolási részei az ítéletek vonatkozásában is önellentmondóak, aminek okát egyik bíróság sem jelölte meg a döntéseikben.

64. Indítványozók ügyében tehát releváns alkotmányjogi szempontnak minősül, hogy az eljáró bíróságok Indítványozók kereseti kérelmét figyelembe nem véve utasították el a keresetet úgy, hogy az ítéletek indokolásából is kitűnik, hogy az Indítványozók személyiségi jogsérelmének feltételei fennállnak. Azzal pedig, hogy a Fővárosi Törvényszék, valamint a Kúria önkényesen figyelmen kívül hagyta a kirendelt orvosszakértők véleményét, kiüresítette az Indítványozóknak az emberi méltóságból fakadó és a testi- és lelki egészséghez való alapjogból eredő személyiségi jogának érvényesítését. Az eljáró bíróságoknak ugyanis kötelezettségük lett volna az Indítványozók személyiségi jogainak, valamint tisztességes bírósághoz való alapjogának érvényt szerezni - (3145/2018. (V.7.) ABH).

65. Így fentiek megvalósítják Indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának a sérelmét. A másodfokú bíróság ezen alaptörvény-ellenes döntését pedig a felülvizsgálati eljárás során eljáró Kúria sem korrigálta, hanem hatályában fenntartotta azt. Ezért úgy kell tekinteni, hogy sem a másodfok, sem pedig a Kúria valójában nem bírálta el Indítványozók által perbe vitt jogokat és kötelezettségeket (59/1993. (XI. 29. AB határozat).

66. Az ilyen ítéleti inkonzisztencia értelmezhetetlen, végrehajthatatlan és végső soron tisztességtelen ítéleteket szül, ugyanis azokból nem lehet teljes bizonyossággal megállapítani, hogy miért döntött akként a bíróság, hogy bár fennáll a személyiségi jogok sérelme, azt mégsem állapítja meg az ítélet rendelkező részében.

67. Ugyanakkor, feltéve, de nem megengedve, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság akként foglal állást, hogy az eljáró bíróságok hoztak érdemi döntést Indítványozók ügyében, úgy előadom, hogy akként is sérült Indítványozók testi és lelki egészséghez való joga, hogy nem vették figyelembe az előzményi perek során elszenvedett sérelmeket.

68. Míg az ítéletek indokolási részében megállapították a szakértői vélemény aggálytalanságát és ezáltal Indítványozók igény érvényesítésének okát addig, mind a Fővárosi Törvényszék, mind a Kúria megállapították az ítéleteik rendelkező részében azt, hogy az alperesek egyike sem sértette meg Indítványozók személyiségi jogait.

69. Az eljáró bíróságok kötelezettsége lett volna, hogy biztosítsák Indítványozók tágabb értelemben vett méltóságához, illetve szűkebb értelemben vett testi és lelki egészséghez való jogát. A XX. cikk értelmében az Államnak garantálnia kellene mindenkinek a testi és lelki egészséghez való jogát. A több mint egy évtizedig alaptalanul induló és Indítványozó fizetési meghagyás iránti és végrehajtási eljárások bizonyítottan az Indítványozók egészségromlásához vezettek.

70. Az egészséges életmód fenntartása Indítványozók, vagyis a hatósági eljárásokat megelőző állapot megőrzésére, csekély lehetőség mutatkozik. Magyarország, vagyis a magyar hatóságok, preventív kötelezettségeinek nem eleget téve Indítványozók testi és lelki egészséghez fűződő jogait semmibe vették. Az eljáró bíróságok tevőleges kötelezettség terhelte az Indítványozók bizonyítottan sérelmet szenvedett alapvető jogainak garantálása során, mindezek ellenére utasították el Indítványozók keresetét. Az állam intézményvédelmi kötelezettsége akként érvényesülhetett volna jelen ügyben, ha az egészségkárosodást és így bizonyítottan személyiségi jogi sérelmet szenvedett Indítványozók részére biztosította volna a valódi bírói jogérvényesítés lehetőségét. Azonban mivel ezt elmulasztotta az állam a törvényszék és a Kúria döntései által, megsértette ezen kötelezettségét.

71. Amennyiben a t. Alkotmánybíróság mégsem értene egyet az Alaptörvény XX. cikkével kapcsolatban előterjesztett panaszellemmel, úgy előadom, hogy a fent kifejtett indokok alapján sérült Indítványozóknak az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való joga. Hiszen az Indítványozók által érvényesíteni kívánt személyiségi jogok az Alaptörvény II. cikkéből fakadnak. Mivel – a fent részletesen bemutatott, így ezen a helyen nem megismételt körben – a bíróságok egyáltalán nem voltak tekintettel a jogvita alapjogi aspektusára, és ezáltal iratellenesen és az általuk is elfogadott szakvéleménnyel szemben megfosztották Indítványozókat a személyiségi jogaik érvényesítésétől, lényegében megsértették az emberi méltósághoz való jogukat is. Hiszen az Indítványozók személyiségi jogait ért sérelmek az emberi méltóságukat sértették. A méltóság az emberi lét alapjaként alapjogként érvényesül a magyar jogrendszerben.

72. Indítványozók újfent felhívják a t. Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy a jelen kérelem hangsúlyozottan nem ún. negyedfokú jogorvoslat iránti kérelem, hiszen a 3165/2021. (IV. 30.) AB határozatban foglaltakhoz hasonlóan, jelen esetben is a személyiségi jogérvényesítésnek a bírói úton történő lehetetlensége és alaptörvény-ellenessége okán fordultak az Alkotmánybírósághoz.

73. Összeségében megállapítható, hogy sérült az Indítványozók tisztességes bírósági eljáráshoz való joga, mikor az eljáró bíróságok ítéletüket az Indítványozók keresetlevelének és a – bíróságok által elfogadott – szakvéleményben foglaltak figyelem kívül hagyásával, valamint a Ptk. személyiségi jogokra vonatkozó könyvének céljával ellentétes módon való alkalmazásával hozták meg. Így az eljáró Fővárosi Törvényszék és a Kúria valójában nem bírálta el az Indítványozók által a perbe vitt kérelmét, vagy ha *ad absurdum* el is bírálták, a döntés értelmében fosztották meg Indítványozókat az őket bizonyítottan ért személyiségi jogi sérelmek orvoslásától.

III. Kérelem

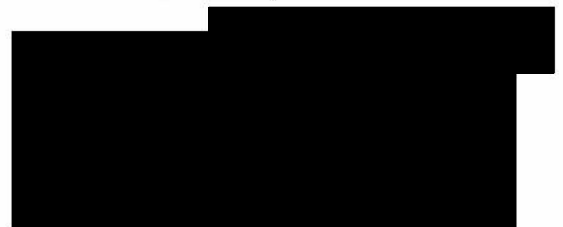
Összegezve a fentebb részletesen kifejtett indokaimat, a megtámadott a Fővárosi Törvényszék 61.Pf.636.023/2022/6. sz. ítélete és a Kúria Pfv.Iv.20.531/2023/11. sz. ítélete sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és azzal összefüggésben az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogot és a XX. cikkében meghatározott, testi és lelki egészséghez való jogot

Tisztelt Alkotmánybíróság, a beadványban részletesen kifejtett indokok alapján kérem, hogy a Kúria Pfv.IV.20.531/2023/11. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 61.Pf.636.023/2022/6. számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntéseket semmisítse meg.

Kelt: Budapest, 2024. április 05.

Tisztelettel,

Az Indítványozók képviselőjében:

dr. Frank Evelyn

ügyvéd